

AMİSOS / AMISOS

ISSN: 2587-2222 / e-ISSN: 2587-2230

Yıl/Year: 2024 ♦ Cilt/Volume: 9 ♦ Sayı/Issue: Özel Sayı/The Special Issue

(Prof. Dr. Ergin AYAN'a Armağan)

TARANDIĞI İNDEKSLER / INDEXS

AMİSOS / AMISOS

ISSN: 2587-2222 / e-ISSN: 2587-2230

Yıl/Year: 2024 ♦ Cilt/Volume: 9 ♦ Sayı/Issue: Özel Sayı/The Special Issue

(Prof. Dr. Ergin AYAN'a Armağan)

Konuk Editör / Guest Editor

Doç. Dr. Süleyman UYGUN

(Ordu Üniversitesi, Ordu/Türkiye)

Başeditör / Head-Editor

Doç. Dr. Davut YİĞİTPAŞA

(Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun/Türkiye)

Editörler / Editors

Doç. Dr. Fevziye EKER

(Ordu Üniversitesi, Ordu/Türkiye)

Editör Yardımcısı / Vice Editor

Prof. Dr. Ersel ÇAĞLITÜTÜNCÜGİL

(Katip Çelebi Üniversitesi, İzmir/Türkiye)

Alan Editörleri / Field Editors

Doç. Dr. Fevziye EKER (Klasik Arkeoloji) (Ordu Üniversitesi, Ordu/Türkiye)

Doç. Dr. Hakan ÖNİZ (Sualtı Arkeolojisi) (Akdeniz Üniversitesi, Antalya/Türkiye)

Doç. Dr. N. Tuba YİĞİTPAŞA (Sanat Tarihi) (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun/Türkiye)

Doç. Dr. Harun OY (Eskiçağ Tarihi) (Ordu Üniversitesi, Ordu/Türkiye)

Dr. Cemal YILMAZ (Eskiçağ Tarihi) (Serbest)

Doç. Dr. Nisa YILMAZ ERKOVAN (Mimarlık) (Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Alanya/Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Zehra ÖZBULUT (Antropoloji) (Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van/Türkiye)

Yabancı Dil Editörleri / Foreign Language Editors

Dr. Öğr. Üyesi Eric JEAN

(Hitit Üniversitesi, Çorum/Türkiye)

Öğr. Gör. Birol KURT

(Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun/Türkiye).

Yazı İşleri / Sekretariat

Doktorant Boran ÖNTAŞ (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun/Türkiye)

Yazım Editörü / Spelling Editor

Yük. Lis. Öğr. Bensu AKAR (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun/Türkiye)

Son Okuyucu / The Last Reader

Arş. Gör. (Doktorant) Gülferi AKIN ERTEK (Ordu Üniversitesi, Ordu/Türkiye)

Kapak Tasarım / Cover Design

Doç. Dr. Davut YİĞİTPAŞA

Kapak Resmi / Cover Design

Prof. Dr. Ergin AYAN

Dergi Yazışma Adresi / Corresponding Adress

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü,
Kurupelit Kampüsü, 55139-Samsun/TÜRKİYE

Ondokuz Mayıs University, Faculty of Letters, Department of Archaeology,
Kurupelit Campus 55139-Samsun/TURKEY

Tel: 00 (90) 362 312 19 19 / 4687 **Mobil:** 0 (505) 110 12 94 **Faks:** 00 (90) 362 457 60 81

E-posta: amisos.dergi@gmail.com, amisos@omu.edu.tr

Dergi Otomasyon Sistemi <http://dergipark.gov.tr/amisos>

© 2016 Uluslararası Amisos Dergisi. Her Hakkı Saklıdır. Dergide
yayımlanan yazıların içeriğinden yazarlar sorumludur.

© 2016 *The International Journal Of Amisos. All rights reserved The views
expressed in the journal are the responsibility of the individual authors*

Makalelerin Tarandığı İntihal Programı

Danışma ve Yayın Kurulu / Advisory and Editorial Board

Unvan (Prof.; Doç.; Dr.) ve soyadı alfabetik / *Title and surname, alphabetic*

Prof. Dr. Şengül AYDINGÜN (Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli/Türkiye)

Prof. Dr. Ahmet Ali BAYHAN (Ordu Üniversitesi, Ordu/Türkiye)

Prof. Dr. Isabella CANEVA (Retired Lecturer, Lecce/Italy)

Prof. Dr. Abdullah Şevki DUYMAZ (Sosyal Bilimler Üniversitesi, Ankara/Türkiye)

Prof. Dr. Ayla Sevim EROL (Ankara Üniversitesi, Ankara/Türkiye)

Prof. Dr. Irena LAZAR (Primorska University, Koper/Slovenia)

Prof. Dr. Marina PUTURIDZE (Tbilisi State University, Tbilisi/Georgia)

Prof. Dr. Andrzej PYDYN (Nicolaus Copernicus University, Toruń/Poland)

Prof. Dr. Andreas SCHACHNER (The German Archaeological Ins., İst./Turkey)

Prof. Dr. Turan TAKAOĞLU (18 Mart Üniversitesi, Çanakkale/Türkiye)

Prof. Dr. Ünsal YALÇIN (Deutsches Bergbau-Museum, Bochum/Germany)

Prof. Dr. Levent ZOROĞLU (Bir Kuruma Bağlı Değildir, Türkiye)

Doç. Dr. Abdullah BAY (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi,
Rize/Türkiye)

Doç. Dr. Adnan BAYSAL (Ankara Üniversitesi, Ankara/Türkiye)

Doç. Dr. Fevziye EKER (Ordu Üniversitesi, Ordu/Türkiye)

Doç. Dr. Hamza EKMEN (Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak/Türkiye)

Doç. Dr. Hakan ÖNİZ (Akdeniz Üniversitesi, Antalya/Türkiye)

Doç. Dr. Kemal ÖZKURT (Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun/Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi B. Mehmet AKARSU (Sinop Üniversitesi, Sinop/Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Güner COŞKUNSU (Autonomous University of Madrid,
Madrid/Spain)

Dr. Öğr. Üyesi Hacer ÇORUH (Harran Üniversitesi, Urfa/Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Şengül Dilek FUL (Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat/Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Eric JEAN (Hitit Üniversitesi, Çorum/Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Zafer KORKMAZ (Selçuk Üniversitesi, Konya/Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Ayhan YARDİMCİEL (Kafkas Üniversitesi, Kars/Türkiye)

Amisos Dergisi Aralık ve Haziran olmak üzere yılda iki sayı olarak yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Derginin yayın içerik, kapsam ve düzeni ile ilgili kararlar yayın kurulu üyelerinden gelen teklifler doğrultusunda yayın kurulu başkanı tarafından alınır.

Kapsam ve İlkeler

Dergi konu olarak, antropoloji, arkeoloji, arkeometri, epigrafi, filoloji, sanat tarihi, koruma / onarım, mimarlık tarihi, müzecilik gibi sosyal bilim alanlarındaki ana konular ile bunlarla ilgili, ilişkili veya yardımcı konuları ve bunlarla ilişkili yorum, yaklaşım ve kuramları kapsar. Dergi kapsamına uygun olarak bilimsel yenilik getiren, özgün araştırma ve yorum makaleleri, haberler, kazı raporları ve kitap tanıtımlarını içerir.

Makalelerin dergimizde yayınlanabilmesi için daha önce başka bir yerde yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere kabul edilmemiş olması gerekir. Yazarlar dergiye gönderdikleri makalenin özgün olduğunu, başka bir dilde dahi olsa makalenin daha önce yayımlanmadığını ya da yayımlanmak üzere bir başka dergiye gönderilmemiş olduğunu taahhüt etmiş olurlar. Bilimsel bir toplantıda sunulmuş ve yayımlanmamış bildiriler, bu durum belirtilmek şartı ile dergimizde yayımlanmak üzere kabul edilir. Yayımlanmak üzere verilen makale eğer yazarın bir tezinden (lisans, yüksek lisans veya doktora) üretilmişse bunun başlığı veya ilk paragraf cümlelerinden birine konulacak dipnot ile açıklanması gerekmektedir. Yazıların bilimsel sorumluluğu yazarlara aittir. Dergiye yazı gönderen bir yazar makalelerin yayımlanmama hakkının editör, hakem ve bilim kurulu üyelerinde saklı olduğunu ve onlardan gelecek değişiklik, düzeltme ve ilaveleri yapmayı taahhüt etmiş sayılır.

The International Journal of Amisos

The International Journal of Amisos is a peer-reviewed and refereed international journal published biannually (June - December). Decisions regarding publication, content, scope and formation of the journal are taken by the chairman of the editorial board in line with the proposals from the members of the editorial board.

Scope and Principles

The journal includes main topics in social science such as anthropology, archeology, archaeometry, epigraphy, philology, history of art, conservation/restoration, history of architecture, history of museology and the topics related with social sciences, interpretations, approaches and theories. The journal includes original researches and reviews that bring scientific innovation, articles, news, excavation reports and book reviews in accordance with its scope.

In order for the articles to be published in our magazine, they must not have been published elsewhere or accepted for publication. The authors commit that the article they submit to the journal is unique and has not been published previously or sent to any other journal for publication even if it is on a different language. The articles presented at a scientific meeting but not published are acceptable for publication in our journal with the condition to be specified. If the article for publication is produced from a thesis of the author, it must be specified in the footnote that placed in one of the phrases in the first paragraph. The scientific responsibility of the manuscripts belong to the authors. A writer who submits a paper is considered to be committed that the editor, referee and scientific committee member's right to not publish the articles and to make future amendments, corrections and additions there to.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

MAKALELER / ARTICLES

Yavuz Selim ALTINOK

Ortaçağ Erzurum’unda Kentleşme Kültürü İle Sosyo-Kültürel Hayata Dair Bazı Tespitler1-30
Examination Of Urbanization Culture And Socio-Cultural Life in Medieval Erzurum

Derya COŞKUN

Moğol İdarî Sisteminde Çinli Vezir Yeh-Lu Ch’u-Ts’ai31-40
Chinese Vizier Yeh-Lu Ch'u-Ts'ai in the Mongolian Administrative System

Şahabettin ÖZTÜRK

Bitlis Şerefiye Medresesi’nin Onarım Ve Kullanımı Üzerine Bir İnceleme41-66
An Investigation On The Restoration and Reuse of Bitlis Şerefiye Madrasa

Fatih SADIÇ

Tâbîlik-Metbûluk Münasebetleri Çerçevesinde Sultan Sancar Devri Selçuklu Paraları.....67-81
Seljuk Coins During the Era of Sultan Sanjar in the Context of Vassalage-Suzerainty Relations

Yunus BOR

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Belgeleri Işığında İran İşgali Sonrası Türk-İran Sınırında Türk-Sovyet Gerginliği (1941-1943).....82-88
Turkish-Soviet Tension on the Turkish-Iranian Border After the Iran Invasion According to the Documents of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey (1941-1943)

Rahim KIZGUT

Antik Yunan Toplumunda Engelli Olmak.....89-104
Being Disabled in Ancient Greek Society

Filiz AKÇAY

Mancınık Ve Türkiye Selçuklularında Mancınık Kullanımı.....105-137
Catapult and the Useo Catapult in Turkish Seljuks

Erkan KAYA

I. Iustinianus Döneminde Sosyal Durum Ve Dini Mimariye Etkileri.....138-162
The History of Social Conditions and Their Impact on Reigious Architecture During the Reign of Justinian I

ÖZEL SAYI HAKEMLERİ / REVIEWERS OF THE SPECIAL ISSUE

Unvan (Prof.; Doç.; Dr.) ve soyadı alfabetik / *Title and surname, alphabetic*

Prof. Dr. Neslihan KULÖZÜ	(Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. İbrahim BALIK	(Pamukkale Üniversitesi)
Doç. Dr. Hakan GÜNGÖR	(Ordu Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet Ali KAPAR	(Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi)
Doç. Dr. Berna KAVAZ KINDİĞILI	(Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Nevzat KELEŞ	(Bingöl Üniversitesi)
Doç. Dr. Abdulkadir ÖZDEMİR	(Fırat Üniversitesi)
Doç. Dr. Hatice ÖZKARA GÜLER	(Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi)
Doç. Dr. Murat TURAL	(Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Nazlı ALTUNSOY	(Kırklareli Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi İsmail BAYTAK	(Dicle Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi İsaf BOZOĞLU BAY	(Ardahan Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Barış CELEP	(Giresun Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Sinem COŞKUN	(Ardahan Üniversitesi)
Dr. Öğr. Görevlisi Betül TEOMAN	(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet TOP	(Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi)
Dr. Arş. Gör. Yaşar ARLI	(Akdeniz Üniversitesi)

Konuk Editörden...

Değerli okuyucular,

Kader kavramı nedir denilirse naçizane düşüncem kader geçmiştir, yani kader Tarih'tir demek isterim. İnsanlar ve toplumların geçmiş sergüzeşleri değiştirilemez yaşanmışlıkların hatıralara dönüşen olgularından ibarettir. Akademik yaşamını Orta Çağ Tarihi araştırmalarına adanmış kıymetli hocamız Prof. Dr. Ergin AYAN'ın kariyerinin Tarih yolu kesişmesinin, musibet gibi görünen birtakım hadiseler neticesinde yaşandığı söylenebilir. Müverrihimiz akarsu misali menderesler çizerek bir sağa bir sola çarparak nasibini arasa da talihi onu sürekli olarak Tarih okyanusuna doğru sürüklemiştir.

1954 yılında Trabzon'da başlayan sergüzeşt İstanbul, Almanya, İran, Kıbrıs, Kırıkhan, Kocaeli ve nihayetinde Ordu'da devam etmiştir. Türk Ordusu'nun şerefli bir subayı olmak hayaliyle çıktığı yolda karşılaştığı bazı hadiseler, müverrihin Tarih alanına yoğunlaşmasına vesile olmuştur. 1971'de Kuleli Askeri Lisesi'nden mezun olduktan sonra aynı yıl Kara Harp Okulu öğrencisi olmaya hak kazandı. İlk öğrencilik yılında karşılaştığı muhtıra hadisesi çoğu arkadaşları gibi onun da askerlik idealinden ayrılmasına yol açtı. 1991 yılında Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi'nde Tarih lisans eğitimini, 1994 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Orta Çağ Tarihi Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Eğitimini tamamlamıştır. Aynı yıl Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Orta Çağ Bilim Dalı'nda doktora eğitimine başlamış, 1999 yılında *Horasan ve Civarındaki Oğuz Boyları (1157-1220)* adlı çalışmasıyla doktora eğitimini tamamlamış, akademik kariyerine ise okutman olarak Kocaeli Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Bölümü'nde başlamıştır.

Büyük kayıplara ve yıkımlara yol açan 1999 Gölcük Depremi tüm depremzedeler gibi müverrihin de hayatında önemli kırılmalara yol açmıştır. Aynı yıl Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ordu Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde Yardımcı Doçent unvanıyla yeni görevine tayin olmuştur. Elim deprem, öğrencisi olarak Ordu'nun şirin sahil kazası Perşembe'de karşılaşmamıza vesile olmuştur. Şahsım ve arkadaşlarımda oluşan ortak intiba hocamızın aslında tam bir asker karakterinde olduğu yönündeydi. Her ne kadar sivil bir fakülte olsa da Askeri okulda edinmiş olduğu disiplinin üniforması halen üzerinde mevcuttu. Lakin hayat serüveni ona hareketli bir yaşam sunduğu için muazzam bir seyahat etme isteğine sahipti. İçindeki seyahat aşkı ve kabuğuna sığmayan karakteri sayesinde lisans eğitimimiz boyunca kısıtlı imkânlarla rağmen çok sayıda Anadolu şehrini gezme, müze ve ören yerlerini görme ve ziyaret etme imkânına sahip olduk. Tüm seyahatler, hocamızın enstrümanları (kemençe ve kaval) çalabilme yeteneği ve sanat severliği sayesinde oldukça ahenkli ve neşeli bir ortamda gerçekleşmişti.

Eğitimin sadece ihtişamlı yapılarda ve dört duvar arasında olamayacağına hocamız sayesinde tanıklık ettik. Sahilde, molozlar üzerinde, kırlarda vs. her yerde eğitimin verilebileceğini müşahede ettik. Her daim öğrencilerini cesaretlendiren akademiye teşvik eden ve onları idealist ve vizyon sahibi kılan destekleyici yönüyle örnek ve ideal bir bilim insanı oldu. *Size burada bir anahtar vereceğiz bu anahtarı kullanıp kapıları açacak olan sizlersiniz* tavsiyesi çoğu öğrencinin malumudur. Yetiştirmiş olduğu çok sayıda akademisyen ve araştırmacı bugün Türkiye'nin muhtelif üniversitelerinde bilimsel faaliyetler yürütmektedir.

Türlü hadiselerin neticesinde birbirinden kıymetli iki akademisyen tarafından kurulan Ordu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih bölümü, sağlam temelleri dolayısıyla bugün Türkiye'nin sayılı Tarih bölümleri arasında yer almaktadır.

Müverrih, akademik hayatı boyunca Orta Çağ Tarihi hakkında 100' yakın makalesi ve 13 adet kitabı Türk tarihine kazandırmıştır. Alman ekolü üzerine benimsediği akademik disiplinini İnan ve Doğu dünyası tarihçiliğiyle sentezlediğinden çalışmaları son derece önem arz etmektedir. Haçlı Seferleri Tarihi'nin yegâne kaynağı ve müellifi Willermus Tyrensis olan Haçlı Kroniği'nin önemli nüshaları ilk defa müverrih tarafından 3 cilt olarak Türk tarihçiliğine kazandırılmıştır. Herman Parzinger'in *İskitler, Kùltürleri ve Mirasları*, Plano Carpini'nin *Moğolistan Seyahatnamesi 13. Yüzyılda Avrupa'dan Asya'ya Yolculuk*, Wilhelm Von Rubruk'un *Moğolların Büyük Hanına Seyahat 1253-1255*, adlarında kıymetli seyahatnameler, müverrihin titiz tenkit sürecinden geçerek Türk diline kazandırılmıştır. Ayrıca *Büyük Selçuklu İmparatorluğu'nda Oğuz İsyanı*, *Sultan Tuğrul Bey*, adlı eserleri sahasındaki yegâne tetkik eserler arasında yer almıştır. Prof. Dr. Ergin Ayan'ın yazmakla aktarılamayacak kadar çok sayıda kıymetli çalışmaları mevcut olup emekli olmasına halen yazmaya devam etmektedir. Kıymetli müverrih *Bilim insanı için emeklilik yoktur gerçek bir bilim insanı son nefesine kadar yazmaya devam eder*, kelâmının vücut bulmuş halidir. Son olarak 2024 yılında *Oğuz İsyanı, Büyük Selçuklu İmparatorluğu'nun Yıkılışı* adlı güzide çalışmasını Türk tarihine kazandırmıştır. Müverrihin mesleğine duymuş olduğu tutku ve araştırma arzusu şüphesiz nice kıymetli eserlerin yazılmasına vesile olacak Türk tarihçiliğini aydınlatmaya devam edecektir. Ulema-i âzama bâki saygı, sevgi ve muhabbetle...

Konuk Editör

Doç. Dr. Süleyman UYGUN
Ordu Üniversitesi Öğretim Üyesi

16 Aralık 1954'de Trabzon merkezde doğdu. Çaykara ilçesi Şahinkaya köyü nüfusuna kayıtlıdır. Yukarı Şahinkaya köyündeki Mudaoğulları sülalesine mensuptur. 1934'te bu sülalenin mensupları Ayan soyadını almışlardır. Ergin Ayan kendisinden evvelki 14. Ceddine kadar secesini çıkarmıştır. Babasının adı Cevat anasının adı Sakine'dir. Ailenin üçüncü çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. Babası Cevat Bey, inşaat teknisyeni olup, 1960'ta Ankara'da Ziraat Vekâleti'nde çalışırken Ergin Ayan, Küçükesat'taki Atatürk İlkokulu'nda okula başladı. Ertesi sene babasının tayini Iğdır Devlet Üretim Çiftliği'ne çıktığından ikinci sınıfı burada okudu. Üçüncü sınıfı babaannesinin yanında Çaykara Şahinkaya I İlkokulu'nda, dördüncü sınıfı Urfa Ceylanpınar'da, beşinci sınıfın yarısını yine Şahinkaya'da okuduktan sonra, Arsin Merkez İlkokulu'ndan birincilikle mezun oldu. 1965 yılında ailece Hatay'ın Kırıkhan ilçesine göçtüklerinden ortaokulu burada iftiharla bitirdi. 1968'de girmiş olduğu Kuleli Askeri Lisesi sınavlarını kazanıp, 1971'de mezun oldu ve aynı yıl başladığı Kara Harp Okulu'nun birinci sınıfından ayrıldı. 1971'in sonlarında Milli Eğitim Bakanlığı'nın izniyle öğrenci olarak Almanya'ya gitti. Hamburg Üniversitesi'nde iki yıl okuduktan sonra, maddi sorunlar yüzünden bitirmeden 1974'te Türkiye'ye döndü. Uzun yıllar Almanya'ya gidip geldiğinden eğitime ara verdi. 1980-1984 yılları arasında Hamburg'da tercümanlık yaptı. 1984'te Türkiye'ye kesin dönüş yaptıktan sonra 1986'da ilk defa Üniversite sınavlarına girip, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Tarih Öğretmenliği Bölümü'nü kazandı. 33 yaşında başlamış olduğu üniversitede kendisinden birkaç yaş küçük olan arkadaşları ona Prof lakabını takmışlardı. Üniversiteye giderken evli ve üç çocuk babası olduğundan oldukça zor şartlar altında okudu. Lisans eğitimi esnasında subay olan kardeşi ile eniştesi ona her türlü maddi ve manevi destek olmuşlardır. Üniversitede okurken çok düzenli not tutar ve bunları evde daktilo ile temize çekerdi, bu nedenle sınıf arkadaşları ders notlarını ondan alıp çoğaltırlardı. Derslerine çok muntazam devam ederdi. Bu yıllarda İslâmiyetten Evvel Türk tarihine ve Türk-İslâm tarihine ilgisi arttığından fikri yapısı da bu minval üzere gelişti. Hatta lisans düzeyinde yayınlanmamış üç kitap hazırladı. Üniversitedeki boş zamanlarını kütüphanede geçirir ve hemen hemen her gün üç saat mütemediyen kitap okurdu. Kitap

okurken sıkılmamak için genellikle mırıldanarak okurdu. Oldukça çalışkan olan Ergin Ayan, üniversitedeki ilk günlerinden itibaren hocaların dikkatlerini üzerine çekmişti. Nihayet 1991'de üniversiteden mezun oldu. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Ortaçağ Tarihi Bilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimine başlarken aynı zamanda öğretmenlik sınavını kazanarak, İstanbul Maltepe Gülsuyu'ndaki Kaşgarlı Mahmut İlköğretim Okulu'na tarih öğretmeni olarak atandı. Bu arada yaşı 38'e yaklaştığından araştırma görevlisi olarak atanamadı. Yüksek Lisans eğitimi esnasında çok iyi Almanca bildiği için danışman hoca olarak Prof. Dr. Işın Demirkent ile birlikte çalıştı. İstanbul Üniversitesi'ndeki Farsça derslerine misafir öğrenci olarak yaklaşık beş sene devam etti. 1994'te "Willermus Tyrensisin Historia Rerum in Partibus Transmarinis Gestarum (Deniz aşırı Ülkelere Yapılan Seferlerin Tarihi) Adlı Eserinin XV, XVII. ve XVIII. Kitaplarının Türkçe Çevirisi" adlı çalışmasıyla tamamladı. Aynı yıl Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Ortaçağ Tarihi Bilim Dalında çok sevdiği ve takdir ettiği hocası Genel Türk Tarihi uzmanı Prof. Dr. Hüseyin Salman ile doktora eğitimine başladı. 1996 yılında tezi ile ilgili araştırmalar yapmak ve kaynak toplamak üzere bir süreliğine kendi imkânlarıyla Tahran'a gitti. 1997 yılında doktora eğitimini sürdürmekte iken Kocaeli Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Bölümü'ne okutman olarak atandı. 1999 (Mart) yılında "Horasan ve Civarındaki Oğuz Boyları (1157-1220)" isimli çalışmasıyla doktora eğitimini tamamladı.

Ergin Ayan fikri konularla hasır neşir olmakla birlikte, daha öğrencilik yıllarından itibaren siyasetin dışında kalmıştır. Fikri hayatını ilmi sahaya tahvil etmeye gayret göstermiştir. Çünkü ilim ve bilime inanan bir kişiliği vardır. Ergin Ayan 17 Ağustos 1999'da Kocaeli bölgesinde meydana gelen deprem dolayısıyla kendi isteğiyle On Dokuz Mayıs Üniversitesi'ne intikal edip, Ordu Fen-Edebiyat Fakültesi'ne Yardımcı Doçent olarak atandı. Burada Dekan yardımcılığı ve Bölüm Başkanlığı yaptı. 2006 yılında bu fakülte Ordu Üniversitesi'ne bağlandı. 2009 yılında Doçent Dr. unvanını ve 2014'te Profesör unvanını aldı. 2014 yılında YÖK'ün görevlendirmesiyle Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'ne gidip, iki yıl burada çalıştıktan sonra 2016'da Türkiye'ye döndü. Halen Ordu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi'nde Tarih Bölüm başkanlığı yapmaktadır.

İyi derecede Almanca, orta derecede İngilizce ve Farsça bilmektedir. Manas Üniversitesi'nde çalıştığı iki yıl zarfında Rusça, Çince ve Kırgızca kurslarına gidip, başarı ile sertifika almıştır.

Ergin Ayan evli olup, dört çocuk sahibidir.

Özgeçmiş ve Eserleri / Curriculum Vitae and Works

Öğrenim Durumu:

Derece	Alan	Üniversite	Yıl
Lisans	Tarih Öğretmenliği Bölümü	Marmara Üniversitesi	1991
Yüksek Lisans	Ortaçağ tarihi	İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü	1994
Doktora	Ortaçağ tarihi	Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü	1999

Yurt İçi Görevler

Görev Unvanı	Görev Yeri	Yıl
Okutman	Kocaeli Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü	1997-1999
Okutman	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlük Ortak Dersler	1999-2000
Yrd. Doç. Dr.	Ondokuz Mayıs Üniversitesi,	2000- 2006
Yrd. Doç. Dr.	Ordu Fen-Edebiyat Fakültesi	2006-2009
Doç. Dr.	Ordu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi	2009-
	Ordu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi	

Yurt Dışı Görevler

Görev Unvanı	Görev Yeri	Yıl
Doç. Dr.	Türk Dünyası Vakfı İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi Celalabad/KIRGIZİSTAN (Görevlendirme Öğretim Üyesi)	10 Mayıs-15 Haziran 2010
Prof. Dr.	Kırgız-Türk Manas Üniversitesi	15 Ekim 2014-2016

İdari Görevler:

- Bölüm Başkanlığı : Ondokuz Mayıs Üniversitesi , Ordu Fen-Ed. Fakültesi , 2000-2001
- Dekan Yardımcılığı : Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ordu Fen-Ed. Fakültesi, 2001-2005
- Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü : Ordu Üniversitesi, 2006-2007
- Bölüm Başkanlığı Ordu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi 2007-
- Fakülte Yönetim Kurulu Üyeliği Ordu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi 2009-

Bildiği Yabancı Diller

Almanca , İngilizce ve Farsça bilmektedir.

TEZLER

- a) Ayan, E., *Willermus Tyrensis'in Historia Rerum in Partibus Transmarinis Gestarum (Denizaşırı Ülkelere Yapılan Seferlerin Tarihi) Adlı Eserinin XV., XVII. Ve XVIII. Kitaplarının Türkçe Çevirisi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul 1994. Danışman Prof.Dr. Işın DEMİRKENT
- b) Ayan, E., *Horâsân ve Çevresindeki Oğuz Boyları*, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul 1999. Danışman Prof. Dr. Hüseyin SALMAN

ESERLER:

a) Makaleler

1999

- 1) "Osmanlı Devletinin Kuruluşu", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Erzurum 1999, Sayı 13, s. 277-286.
- 2) "Atatürk'ün Kültür Konusundaki Hedefleri", *Atatürk'ün Cumhuriyetin İlanından Sonraki Hedefleri Sempozyumu Bildirileri*, Ankara 1999 (Atatürk Araştırma Merkezi Yayını), s. 157-168.

2000

- 3) "İslam Kaynaklarına Göre Oğuzların Tarih Sahnesine Çıkışları", *Doç. Dr. Mahmut Pehlivan Armağanı*, Sakarya 2000 (Sakarya Üniversitesi Yayını), s. 200-228.

2001

- 4) "Tarih Açısından Nevruz'un Tahlili", *Orkun*, Mart 2001, sayı 37, s. 18-21.
- 5) "Harezmsah Atsız'ın Divanından Çıkmış Bazı Münşeatin Muhtevası", *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, Şubat 2001, Sayı 130, s. 227-230.
- 6) "Tarih ve Milli Kimlik", *Orkun*, Temmuz 2001, Sayı 41, s. 16-20.
- 7) "Fransiskan Rahiplerin Moğollara Elçilik Seyahati Polonyalı Benedict'in Şifahi Raporu", *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, Aralık 2001, Sayı 135, s.105-110.
- 8) "Haçlıların Moğollarla İttifak Teşebbüsleri", *Türk Kültürü*, Ekim 2001, Sayı 462, s. 580-589.

2002

- 9) "Tarih ve İdeoloji", *Trabzon Türk Ocağı Bülteni*, Şubat 2002, Sayı 38, s. 20-23.
- 10) "Harezmsah Tekiş'in Divânından Çıkmış Bazı Münşeatin Muhtevası", *Türk Kültürü*, Mart 2002, Sayı 467, s. 155-163.
- 11) "Anadolu'da Moğol Hâkimiyeti'nin Sonu", *Türk Kültürü*, Ağustos 2002, Sayı 472, s. 449-465.

2004

- 12) "Gazneli Sultan Mahmûd'un Mirası", *Türk Kültürü*, Temmuz-Ağustos 2004, Sayı 495-496, s. 662-668.
- 13) "Tarih Felsefesi (I)", *Orkun*, Eylül 2004, Sayı 79, s. 24-27.
- 14) "Tarih Felsefesi (2)", *Orkun*, Ekim 2004, Sayı 80, s. 38-41.

15) “Cengiz’den Önce Tatarlar”, *Tarih ve Düşünce*, Eylül 2004, Sayı 52, s. 38-44.

16)

2005

17) “Tarihi Kaynaklar Işığında Börte Çine ve Alan Kuva Efsaneleri (1)”, *Orkun*, Mart 2005, Sayı 85, s. 34-37.

18) “Tarihi Kaynaklar Işığında Börte Çine ve Alan Kuva Efsaneleri (2)”, *Orkun*, Nisan 2005, Sayı 86, s. 44-47.

19) “Hun ve Avar Adlarının Anlamı Hakkında”, *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, İstanbul 2005, Sayı 13, s. 225-236.

20) “Selçukluların İslâmı Kabulü”, *Tarih ve Düşünce*, Temmuz-Ağustos 2005, Sayı 61, s. 36-50.

2006

21) “Danışmendname’de Samsun”, *Geçmişten Geleceğe Samsun Sempozyumu*, Samsun 2006, s. 609-622.

22) “Selçukluların Oğuz-Türkmen Siyaseti”, *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, Kasım-Aralık 2006, Sayı 165, s. 23-33.

2007

23) “Trabzon Dukalığı: Gabras Ailesi”, *Karadeniz Tarihi Sempozyumu*, Trabzon 2007, s. 55-66.

24) “Selçuklu-Kıpçak İlişkileri”, *SAÜ Fen Edebiyat Dergisi*, 2009-II, s. 105-127.

24) “Merâgâ Atabegi Arslan Aba Hasbeg”, *Karadeniz Araştırmaları*, Bahar 2007, Sayı 13, s. 133-146.

25) “Türkiye Selçukluları’nda Köle Emîrler (II): Şemseddîn Yavtaş”, *Omeljan Pritsak Armağanı (A Tribute to Omeljan Pritsak)*, Sakarya 2007, s. 471-482.

26) “Ermeni-Haçlı İşbirlikleri”, *Ermeni Araştırmaları Dergisi*, 2007, Sayı 26, s. 49-71.

2008

27) “Büyük Selçuklu Sultanlarının Siyâsî Evlilikleri”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Mart-Nisan 2008, Sayı 173, s. 109-128.

28) “Büyük Selçuklu İmparatorluğu’nun Yıkılış Süreci”, *Kuruluş ve Çöküş Süreçlerinde Türk Devletleri Sempozyumu Bildirileri*, Sakarya Haziran 2008, s. 83-106.

29) “Türkiye Selçukluları Devleti’nin Yıkılış Süreci”, *Kuruluş ve Çöküş Süreçlerinde Türk Devletleri Sempozyumu Bildirileri*, Sakarya Haziran 2008, s. 107-130.

30) “Irak Selçuklu Sultanlarının Evlilikleri”, *Sakarya Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dergisi*, Sakarya 2008, Cilt 10, Sayı 1, s. 151-165.

2009

31) “Ordu Medreseleri”, *Giresun ve Doğu Karadeniz Sosyal Bilimler Sempozyumu 09-11 Ekim 2008*, I, Önder Matbaacılık, Ankara 2009, s. 488-501.

32) “Sultan Alparslan’ın Ermeni-Gürcü Siyaseti”, *Karadeniz*, Nisan 2009, Sayı 2, s. 9-29.

33) “Türkiye Selçukluları’nda Köle Emirler (I): Mübarizeddin Çavlı”, *Karadeniz*, Temmuz 2009, Sayı 3, s. 125-139.

34) “Horasan ve Maveraünnehir’de Din Alimleri ve Mutasavvıflar”, *Uluslar arası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research*, Vol. 2/9 Fall 2009, s. 358-376.

35) “Merâgâ Atabegi Aksungur (I.) El-Ahmedili”, *History Studies*, Volume 1/1, 2009, s. 161-178.

36) “Türkiye Selçukluları’nda Köle Emirler (III): Eminateddin Mikael”, *Karadeniz*, Sonbahar 2009, Sayı 4, s. 9-18.

2010

37) “Alman Subaylarının Hatıratlarına Göre Çanakkale’de Mustafa Kemal”, *Uluslar arası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research*, Vol 3/11, Spring 2010, s. 92-102.

38) “Tarihin Sınırları”, *Karadeniz*, İlkbahar 2010, Sayı 5, s.9-26.

39) “Avrasya’da Değişen Dengeler üzerinde Oynanan Küresel Oyunlar”, *ODÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2010, C. 1, S. 1, s. 37-54.

40) “Sultan Sancar’a Ait Bazı Münşeat Vesikalarının Muhtevası”, *I. Uluslar arası Selçuklu Sempozyumu*, 27-30 Eylül 2010 Kayseri.

41) “Küreselleşme Ulus-Devlet Karşıtlığının Gerçeklikleri”, *Uluslar arası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research*, Vol 3/14, Fall 2010, s. 75-87.

42) “Kafkasya Ve Türkistan'da Küresel Paylaşım Politikalarına Dönemsel Bir Bakış”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Eylül-Ekim 2010, Sayı 188, s. 163-194.

43) “Kafkasya: Bir Etno-Kültürel Tarih Çözümlemesi”, *ODÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2010, C. 1, S. 2, 19-50.

2011

44) “Azerbaycan-Ermenistan İlişkilerinde Türkiye’nin Rolü”, *Güney Kafkasya Halkları Dil-Tarih-Kültür İlişkileri Uluslararası Bilgi Şöleni-Bildiriler-*, Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayını, Ordu 2011, s. 229-251.

45) “Gurluların Menşei Meselesi”, *Uluslar arası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research*, Vol 4/16, Kış 2011, s. 38-45.

46) “Büyük Selçuklu İmparatorluğu’nun Dağılıma Sürecinde Batı İran’daki Yıva Boyu”, *Uluslar arası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research*, Vol 4/17, Bahar 2011, s. 282-292.

47) “[Kafkasya ve Türkistan'da Ulus-Devletler Sistematiğinin Oluşma Süreci](#)”, *ODÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Haziran 2011, C. 2, S. 3, s. 7-33.

48) "[Büyük Selçuklu İmparatorluğu'nun Dağılma Sürecinde Huzistan Avşarları](#)", *Uluslar arası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research*, Vol 4/18, Yaz 2011, s. 183-195.

49) "Moğol Devri Avrupalı Seyyahlara Göre Karadeniz'in Kuzeyi", *Karadeniz Araştırmaları*, Yaz 2011, Sayı 30, s. 43-70.

50) "On İki Hayvanlı Karay Takvimi", *Uluslar arası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research*, Vol 4/19,,Fall 2011, s. 170-181.

51) "Büyük Ortadoğu Projesinin Türkiye Kapsamı", *History Studies ABD ve Büyük Ortadoğu İlişkileri Özel Sayısı/ Relationships of the USA and The Great Middle East Special Issue*, 2011, s. 19-33.

52) "Türk Tarih yazımının Evriminde Annales Kuramının Yorumu", *Uluslararası Hakemli Disiplinlerarası Tarih Dergisi Tarih Okulu*, Eylül-Aralık 2011, S. XI, s. 75-101.

2012

53) "Selçuklu Bünyesinde ve Dağılma Döneminde Oğuzların Yazır Boyu", *Uluslar arası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research*, Vol 5/20, Winter 2012, s. 143-156.

54) "Kafkasya ve Türkistan'da Ulus-Model Kurgulamaları", *Turan-Sam (Turan Stratejik Araştırmalar Dergisi)*, İlkbahar 2012, C. 4, S. 14, s. 44-51.

55) "Selçuklu Devleti'nin Temelleri Atılırken Siyasi Meşruiyet Süreci" *ODÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Haziran 2012, Cilt 3, Sayı 5, s. 17-37.

56) "Reşîdeddîn Vatvât'ın Koleksiyonunda Harezmsâhlardan Halîfeliğe Yazılan Arapça Mektuplar", *ODÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Aralık 2012, Cilt 3, Sayı 6, s.14-31.

2013

57) "Büyük Selçuklu İmparatorluğu'nda Vakıf Müessesesi", Bilge Kültür Sanat Yayını, İstanbul 2013, s. 131-146.

58)"Danişmendname'de Trabzon", *Uluslar arası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research*, Vol. 6/28, Fall 2013, s. 17-28.

59) "İkinci İpekyolu ve Karadeniz Ticareti Stratejisi: Kuramsal Analiz", *Tarih Boyunca Karadeniz Ticareti ve Canik*, Canik Belediyesi Kültür Yayınları, Ankara 2013, s. 691-706.

60) "Tokat Çevresinde Yerel Bir Egemenlik: Hacıemiroğulları Beyliği", *Tokat Sempozyumu Bildiriler*, Özyurt Matbaacılık, Ankara 2013, s. 23-44.

61) "[Büyük Selçuklu Devleti Zamanında Alevî-Sünnî Çatışmaları](#)", *Alevilik-Bektaşilik Araştırmaları Dergisi*, 2013, S. 8, s. 179-203.

2014

62) "Sultan Sancar'a Ait Bazı Münşeât Vesikalarının Muhtevası", *Selçuklu Tarihi Kültür ve Medeniyet (Bildiriler I)*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2014, s. 355-382.

63) "Yeniden Bağımsızlık Çağında Kırgızistan ve Rusya: Çakışan ve Çatışan Dış Siyaset Eksenleri", *Türk Dünyası Araştırmaları Prof. Dr. Turan Yazgan'a Armağan Üçlemesi*, Ocak-Şubat 2014, Sayı 208, s. 229-248.

- 64) “Selçuklu Fetihlerinden Önce Bizans’ın Ermenistan Politikası”, *Tarihte Türkler ve Ermeniler*, II, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2014,
- 65) “Tuğrul Bey Dönemi Selçuklu-Bizans Ekseninde Ermeniler, *Yeni Türkiye Ermeni Meselesi Özel Sayısı*, I, Eylül-Aralık 2014, Sayı 60, s. 247-263.

2015

- 66) “Selçukluların Şahmelik ile Macerası ve Harezm’i Fethi”, *Marmara Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, Sonbahar 2015, Cilt 1, Sayı 2, s. 13-38.
- 67) “Karahanlıların Selçuklu Egemenliğine Girme Süreci”, *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2015, 4/3, s. 1-29.
- 68) “Tuğrul Bey Döneminde Oğuzların İran Coğrafyasında Yayılımları”, *Oğuzlar: Dilleri, Tarihleri Ve Kültürleri 5. Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri*, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları, Ankara 2015, s. 161-178.

- 69) “Karahanlı Hânedân Üyelerinin Gazneliler ve Selçuklularla Sıhriyeti”, *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2015, 4/5, s. 392-408.

- 70) “Gazneliler Devleti’nde Hânedân Üyelerinin Evlilikleri “, *Tarih Cana Muras Türmögü Ömürkul Karaevge (1930-2002) 85 Cıl*, Muras Fondu, Bişkek 2015, ss. 42-53.

2016

- 71) “Yeni İpek Yolu Stratejileri ve Trans- Avrasya Güvenlik Sistemleri”, *Tarih ve Gelecek Dergisi*, Aralık 2016, Cilt 2, Sayı 3, ss. 9-24.

- 72) “Harezmsâhlar Hânedânının Evlilikleri”, *Karadeniz Dergi*, 2016, Sayı 32, ss. 13-36.

- 73) “İlhan Olcayto Devrine Ait iki Ferman”, *Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, Güz 2016, Sayı No. 1 ss. 22-40.

- 74) “Türk Kültürü Yusuf Has Hacib’e Neler Borçludur”, *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, Aralık 2016, Cilt 6, Sayı 3, ss. 671-680.

2017

- 75) “Kutadgu Bilig ve Tarih”, *Uluslararası Prof. Dr. Halil İnalçık Tarih ve Tarihçilik Sempozyumu*, 10-13 Nisan 2017 Ankara.

- 76) “Miryokefalon Savaşının Yeri Hakkında”, *Miryokefalon Savaşının Yeri Çalıştayı*, Türk Tarih Kurumu, 8-9 Mayıs 2017.

- 77) “Çaka Bey’in Katledilmesi İle İlgili Düşünceler”, *Uluslararası Çaka Bey Sempozyumu*, Türk Tarih Kurumu, 2-26 Mart 2017.

- 78) “Fatımiler Selçuklular ve Haçlılar Arasında Kudüs”, *Ortaçağ Araştırmaları Dergisi*, Cilt 2/Sayı 1, 2019.

79) “Sultan Alparslan”, *Türk Tarihinden Seçme Şahsiyetler*, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yayınları, Bişkek 2017, ss. 109-116.

80) “I. Kılıçarslan”, *Türk Tarihinden Seçme Şahsiyetler*, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yayınları, Bişkek 2017, ss. 117-124.

81) “Mevlânâ Celâleddîn-Î Rûmî”, *Türk Tarihinden Seçme Şahsiyetler*, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yayınları, Bişkek 2017, ss. 1430-147.

82) “Nîşâbûr Melikliği”, *Bozkırdan Batı’ya Prof. Dr. Hüseyin Salman Armağanı*, Epsilon Yayınevi, İstanbul 2017, ss. 121-139.

2018

83) “Çaka Bey’e Karşı Bizans Oyunları İmparator Aleksios’un Bir Mektubu”, *II. Uluslararası Çaka Bey Sempozyumu*, Türk Tarih Kurumu, 22 Mart 2018.

84) “Moğolların Ortadoğu’daki İlk Noyanı Cormagun”, *Gazi Osman Paşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, Aralık 2017, Cilt 13, Sayı 2, ss. 179-196.

85) “Kösedağ Savaşı’na Kadar Baycu Noyan”, *1243 Kösedağ Savaşı ve Anadolu’nun Moğollar Tarafından İşgali*, Cumhuriyet Üniversitesi Matbaası, Sivas 2018, ss. 111-128.

2019

86) “Moğol Tarihi Kaynaklarından Carpini ve Rubruk’un Seyahatnameleri”, *Genel Türk Tarihi Kaynakları*, Kültür Yayınları, 2019.

2020

87) “İlhanlı Hükümdarı Ebu Said Bahadır Han Devrinde Emir Dimask Hâce’ye Ait Bir Yarlık”, *Türkistan’dan Anadolu’ya Tarihin İzinde Prof. Dr. Mehmet Alparğu’ya Armağan*, Nobel Yayın, İstanbul 2020.

88) “Sultan Sancar ve Gurlular”, *Uluslararası Selçuklu Tarihi ve Tarihçiliğinin Temel Meseleleri Sempozyumu*, Selçuklu Araştırmaları Merkezi Yayını, Konya 2020.

89) “Büyük Selçuklularda Kumaç Ailesi”, *Uluslararası Selçuklu Tarihi ve Tarihçiliğinin Temel Meseleleri Sempozyumu*, Selçuklu Araştırmaları Merkezi Yayını, Konya 2020.

2021

90) “Clermont’tan Kudüs’e Haçlı Seferinin Kutsiyet ve Mesruiyet Motifleri”, *Akademik Bakışla Haçlılar*, Dünya Eko Basımevi, İstanbul 2021.

91) “Tuğrul Bey’in Saltanatı Döneminde Mezhep Çatışmaları”, *Prof. Dr. Abdülkerim Özaydın’a Armağan*, Bilge Kültür Sanat, İstanbul 2021.

92) “Ordu Adının Manası ve Mahiyeti”, *Tarihi ve Kültürel Boyutlarıyla Ordu*, Fenomen Yayınları, 2021.

93) “Malazgirt Zaferine Kadar Selçukluların Durumu”, *Malazgirt Zaferi ve Sultan Alp Arslan*, İhlamur Dergisi Yayını, 2021.

94) “Çaka Bey'in Katledilmesi ile İlgili Düşünceler”, *Bilim ve Ütopya Dergisi*, 2021.

2023

95) “Wilhem von Rubruk'a Göre Moğolların Etnoğrafyası”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Cilt 134, Sayı 265-266, 2023, İstanbul 2023.

96) “Kılıçarslan Danişmend Gazi Mücadelesi”, *Türk'ün Türk'le Savaşı*, Kronik, İstanbul 2023.

Kitap Tanıtımı:

97) “ÜNAL, Fatih, Ayneddin Ahmerov'un Kazan Tarihi”, *Uluslar arası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research*, Vol 3/10, Winter 2010, s. 688-690.

98) “EKİNCİ, İlhan, Fırat Ve Dicle'de Osmanlı İngiliz Rekabeti (Hamidiye Vapur İdaresi), Asil Yayınları, Ankara 2007, ISBN: 978-9944-135-51-1, 411 s.”, *Uluslar arası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research*, Vol 3/11, Spring 2010, s. 649-651.

Kitaplar:

- 1-Ayan, E., *Plano Carpini'nin Moğolistan Seyahatnamesi*, Kronik, İstanbul 2018.
- 2- Ayan, E., *Moğolların Büyük Hanına Seyahat (Wilhelm Von Rubruk'tan Çeviri)*, Kronik, İstanbul 2019.
- 3-Ayan, E., *Büyük Selçuklu İmparatorluğu'nda Oğuz İsyanı*, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2007.
- 4- Ayan, E., *Willermus Tyrensis'in Haçlı Kroniği (1143-1163)*, Karadeniz Dergi Yayınları, Ankara 2009.
- 5-Ayan, E., *Ortadoğu'da Yap-Boz*, Karadeniz Dergi Yayınları, Ankara 2010.
- 6-Ayan, E., *Mütârekeden Mücâdeleye*, Karadeniz Dergi Yayınları, Ankara 2010.
- 7-Ayan, E., *Anonim Haçlı Tarihi (Çeviri)*, Selenge Yayınları, İstanbul 2013.
- 8-Ayan, E., *Willermus Tyrensis'in Haçlı Kroniği I Başlangıçtan Kudüs'ün Fethine Kadar*, Ötüken Yayınevi, İstanbul 2016.
- 9- Ayan, E., *Willermus Tyrensis'in Haçlı Kroniği II Kudüs'ün Zaptından Urfa'nın Fethine*, Gece Kitaplığı, Ankara 2018.
- 10-Ayan, E., *Willermus Tyrensis'in Haçlı Kroniği III Haçlılar Türkler Karşısında*, Kronik, İstanbul 2019.
- 11- Ayan, E., *Ortaçağ Türk Devletlerinde Hanedan Evlilikleri*, Gece Kitaplığı, Ankara 2017.
- 12- Ayan, E., *Sultan Tuğrul*, NEÜ Yayınları, 2021.
- 13- Ayan, E., *Sultan Tuğrul Bey Selçuklu İmparatorluğu'nun Kurucusu*, Kronik, İstanbul 2020.
- 14- Ayan, E., *Hunlar (Timo Stickler'den Çeviri)*, Runik Kitap, İstanbul 2022.
- 15- Ayan, E., *İskitler (Hermann Parzinger'den Çeviri)*, Runik Kitap, İstanbul 2023.

16. Ayan, E.,“Türkiye Selçuklularının Karadeniz Sınırları”, *Fatsa ve Yöresi Tarihi*, I, Fenomen Yayınları, Erzurum 2022, ss. 57-76.

17. Ayan, E., “Danişment Gazi’nin Haçlılarla Mücadelesi”, *Danişmentli Havzasında Kültür ve Tarih, Ordu*, Fenomen Yayınları, Erzurum 2024, ss. 59-73.

Panel, Konferans, Açık Oturum söyleşi, Gazete Yazıları

- “Tarihten Ders Almak”, *Kocaeli Gazetesi*, 16 Haziran 1999.
- “Atatürkçü Düşüncede Atatürk İlkeleri”, Ordu Valiliği Hizmet İçi Semineri, 2000.
- “Tarih Açısından Nevruz Bayramı”, *Perşembe Haber Gazetesi*, Mart 2001.
- “Bolluk Devleti”, *Perşembe Haber Gazetesi*, Nisan 2001.
- “Pusulatsız gemi”, *Perşembe Haber Gazetesi*, Haziran 2001.
- “Ermeni Sorununa Bakış”, 06 Şubat 2001 tarihli Rotary Kulübü Toplantısında Konferans.
- Rektörlük Oluruyla Ordu Radyo Televizyon (ORT) kurumunda ayda bir “Mor Masa” adlı açikoturum programının yöneticiliği, 2004-2005.
- “Ermeni Meselesi”, Ordu-Perşembe Halk Eğitim salonu, 2003.
- “Ermeni Meselesinin Kökenleri Hakkında Panel, Ordu Aybastı 2005.
- “Ermeni Meselesi”, Ordu Üniversitesi Ünye İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde konferans, 2006.
- “Nedenleri ve Sonuçlarıyla Çanakkale Savaşları”, Ordu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi’nde Konferans, 2007.
- “Kıbrıs Meselesi”, Ordu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi’nde Konferans, 2008.
- “Atatürk’ün Son Yılları ve Ölümü”, Ordu Üniversitesi’nde Konferans, 10 Kasım 2009.
- “Alman Subaylarının Hatıratlarına Göre Çanakkale’de Mustafa Kemal”, Ordu Üniversitesi’nde Konferans, 18 Mart 2010.
- “Tarih Açısından Nevruz’un Tahlili”, Ordu Üniversitesi’nde Panel, 22 Mart 2010.
- “Dünyada ve Türkiye’de İnsan Hakları”, Perşembe Kaymakamlığı, 10 Aralık 2010.
- “24 Kasım Öğretmenler Günü ve Başöğretmen Atatürk” konulu Radyo söyleşisi 24 Kasım 2011.
- “Milliyetçi Entelektüel Bakış Açısından Atatürk”, Ordu Türk Ocakları’nda Konferans, 10 Kasım 2012.
- “Tarih ve Türk Milli Kimliği”, Ordu Türk Ocakları’nda Konferans, 21 Aralık 2013.
- “Alman Subaylarının Hatıratına Göre Çanakkale’de Mustafa Kemal”, KTMÜ, Konferans, 18 Mart 2015.
- “Osmanlı Ermenilerinin Siyasallaşma Süreci”, Manas Üniversitesi Ermeni Meselesi Paneli, 24 Nisan 2015
- “Atatürk’ün Milliyetçilik Anlayışı”KTMÜ, 10 Kasım Paneli, 10 Kasım 2015.